

SOUHRN

Očkování, nebo-li aktivní imunizace představuje nevýznamnější a nejúčinnější formu primární prevence vzniku infekčních onemocnění. Přes 80% dětí na světě je očkováno proti jedné nebo více chorobám. Odhaduje se, že tímto postupem je zabráněno přibližně 3 miliónům úmrtí každý rok. V zemích západní a střední Evropy a Severní Ameriky nejsou úmrtí na dětskou přenosnou obrnu, spalničky, tetanus, záškrť již vůbec zaznamenána. Odhaduje se, že by v České republice bez očkování zemřelo ročně asi 500 dětí a další tisíce dětí by prodělaly komplikace onemocnění mnohdy s trvalými následky. Výskyt celé řady infekčních nemocí se v naší populaci skutečně snížil na minimální hodnoty (zarděnky, příušnice) nebo došlo dokonce k eliminaci některých infekčních chorob (dětská přenosná obrna, tetanus, záškrť, spalničky). Uvedená situace je především ovlivněna dlouhodobým pravidelným očkováním dětí v České republice a důslednou kontrolou proočkovánosti. Cílem studie bylo zjistit frekvenci vynechání dětí z pravidelného očkování a to jak z důvodu odmítnutí, popřípadě opomenutí očkování ze strany rodičů dětí, tak z důvodu skutečné či domnělé zdravotní kontraindikace. Zjišťován byl také zájem o aplikaci alternativních vakcín, které lze v rámci očkovacího kalendáře podat na základě žádosti rodičů, či na doporučení lékaře. Zkoumán byl soubor 5038 dětí narozených od 1.1. 2000 do 31.12.2004 a registrovaných ve vzorku pediatrických ordinací. V tomto souboru bylo identifikováno 1284 (25,5 %) případů neprovedených, neúplných nebo odlišných postupů v pravidelném očkování. Neuskutečněná očkování v řádném termínu z důvodu zdravotní překážky – kontraindikace byla z. jistěna v 307 (6,1% prověřených záznamů). Nejčastějším důvodem stanovení kontraindikace bylo postižení CNS (106 případů) charakterizované jako encefalopatie, epilepsie, případně jako nespecifikované onemocnění CNS. Alternativní vakcíny byly ve sledovaném souboru podány celkem v 936 případech (18,5%); v 275 případech (5,5 %) byly použity z důvodů zdravotní kontraindikace, v 716 případech (14,2%) na žádost rodičů, kteří vakcinaci hradili, u 55 dětí (1,1%) byla alternativní vakcína podána jak z důvodu kontraindikace, tak na žádost rodičů. Pouze 60 dětí (1,3% sledovaného souboru) zůstalo bez kompletního očkování proti maximálně jedné nemoci, což potvrzuje dobrou kvalitu systému očkování v České republice.